

PRESENTACIÓ

Tal com ve indicat en el títol, el present volum reproduïx les ponències i comunicacions de les I Jornades de Filosofia Catalana, celebrades a Girona l'abril del 1988.

D'entrada, convé puntualitzar aquí, en el disseny dels promotors i dels organitzadors, que «filosofia» és entesa en la seva accepció tècnica, pròpia dels seus professionals i especialistes reconeguts, assenyaladament dels «historiadors de la filosofia», però a graient àmplia i interdisciplinària; i que «catalana» no té altres connotacions que les descriptives i històriques, és a dir, la filosofia o les filosofies que, en el decurs dels segles, han espletat en les terres de parla catalana (i no només la filosofia en català, sinó també la en llatí o en castellà, per exemple, ni solament o central la de Catalunya), sense pressuposar-li (ni descartar-li, per principi, tampoc) uns trets diacrònics culturals o nacionals, que poguessin diferenciar-la de la «francesa» o «alemanya», verbigràcia (No es tracta en aquest context de confinar-se en cap filosofia «catalana», ni de vindicar-la ni apadrinar-la). Altrament, no sembla que s'hagi de justificar ni ponderar, entre nosaltres, la conveniència, i fins la necessitat, de prosseguir i intensificar el coneixement i l'exploració de la nostra història filosòfica, ni la de celebrar jornades que s'hi dediquin, ni la d'editar i retre accessibles a un públic més ampli llurs resultats. No solament perquè els països de llengua catalana compten amb una història filosòfica, prou puixant i fructífera per cert dins el context cultural europeu en algun període, sinó també perquè l'actualització i la normalització d'una filosofia impliquen, almenys en certa mesura, identificar-se i abeurar-se en el passat propi, apregonar, complementar i esmenar si cal les aportacions dels historiadors precedents, repensar aquest passat en funció de les descobertes i teoritzacions més recents. D'altra banda, les jornades o similars, i llurs publicacions, haurien de fomentar, entre els experts i interessats, l'intercanvi i la renovació de les recerques en curs.

El tema escollit per a aquestes I Jornades fou «el debat intercultural als segles XIII i XIV» en els territoris d'expressió catalana, especificat en quatre sessions: dues per a les relacions entre cristians i musulmans, i entre cristians i jueus (donada la perspectiva catalana cristiana, foren omeses les relacions entre musulmans i jueus), i dues per a dos dels autors més actius en la freqüentació i en la controvèrsia amb representants de les religions i cultures concurrents: Ramon Llull i Arnau de Vilanova. Un tema, aquest de la convivència i confrontació en una mateixa àrea geogràfica de religions, socie-

tats, ideologies... prou contrastades i àdhuc d'entrada incompatibles, a més a més, anàlogament viu, i a vegades també virulent, en l'actualitat. Pot resultar significativament instructiu resseguir les manifestacions i els supòsits teòrics d'aquell xoc religiós, cultural, econòmic..., i analitzar-hi les raons del fracàs d'un model de societat oberta i plural.

Per finir, ens hem de disculpar, davant dels autors i dels lectors, pel retard d'aquesta publicació, superior al previst pels editors i imputable en part a la necessitat d'ajustar-se al calendari i a les previsions financeres del Servei de Publicacions de la Secció de Lletres del Col·legi Universitari de Girona, i en part a la complexitat de composició en llengües diverses; i també per la no inclusió en ella dels col·loquis i debats que seguiren i matisaren tan pertinentment les sessions: llur enregistrament magnetofònic es revelà lamentablement massa incomplet i defectuós.

Per aquest motiu, i per no prolongar i complicar més la durada de l'estampació, l'editor i col·laboradors han optat per assumir, directament i diligentment, la labor i la responsabilitat de la correcció de les proves d'impremta, i estalviar-les així als autors respectius: voldrien haver-les acomplert a ple grat d'aquests.

Els criteris, tant de normalització i d'homogeneïtzació dels originals quant a llengua, citacions, bibliografia, composició..., com de respecte a peculiaritats de cada autor, han sigut els habituals en publicacions col·lectives.

Reconeixença a les col·laboracions

Tots els qui han contribuït a la celebració de jornades i congressos i a l'edició de llurs actes saben com una i altra resulten del concurs en graus i facetes diverses de molts i generosos esforços institucionals i individuals. Tots, doncs, n'han de compartir també el mèrit. En el cas present —i sense cap pretensió de completud, sempre problemàtica i més aquí, i a risc, per tant, d'incórrer en omissions tan injustes com sensibles, ben indeliberades i per les quals ens disculpem sincerament, i sense que l'ordre de la relació pressuposi precisament relació—, cal deixar constància reconeguda, tant quant a les Jornades com a aquesta publicació, en alguna mesura indissociables, almenys de les col·laboracions següents:

de la Generalitat de Catalunya (Direcció General d'Universitats),
 del Ministeri d'Educació i Ciència (Direcció General d'Investigació Científica i Tècnica),
 de la Universitat Autònoma de Barcelona (Vice-rectorat d'Extensió Universitària, Departament de Filosofia, Col·legi Universitari de Girona i Institut de Ciències de l'Educació-Girona),
 de la Diputació de Girona (Comissió d'Ensenyament i Cultura),
 de l'Ajuntament de Girona (Tinència de Cultura i Centre Cultural La Mercè),
 de l'Institut d'Humanitats de Barcelona, com a patrocinadors;
 de Lola Badia, Jaume Casals i Pons, Josep Montserrat i Torrents, Modest Prats i Domingo, Josep Maria Ruiz i Simon, Marcel Salleras i Carolà, Josep Maria Terricabras i Nogueras, com integrants de la Comissió Organitzadora d'aquestes I Jornades, i de Laura Ripoll, com a secretària administrativa;

de Josep Maria Ruiz i Simon, com a secretari tècnic de la Comissió Organitzadora i com a redactor dels resums de les ponències i comunicacions (excepte les de Miquel Barceló i Marcel····· Salleras, a càrrec d'aquest); del Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona, per la revisió estilística dels textos i per la cura de l'estampació; de la Comissió de Publicacions de la Secció de Lletres del Col·legi Universitari de Girona, que ha dirigit l'edició; de Mariàngela Vilallonga, Josep Maria Terricabras i Marcel····· Salleras, que han revisat les galerades.